

STORSTHLM

Hjälpmiddelsöverenskommelse Stockholms län

Fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län i särskilda boenden

Stockholm
2019-04-04

Innehåll

1	BAKGRUND	3
1.1	OMFATTNING	3
1.2	TIDIGARE ÖVERENSKOMMELSER SOM UPPHÖR ATT GÄLLA.....	3
1.3	RELATIONER TILL ANDRA ÖVERENSKOMMELSER.....	4
1.4	DEFINITIONER	4
1.5	ÖVERGRIPANDE SYFTE OCH MÅL MED ÖVERENSKOMMELSEN	4
1.6	PARTER, ANSVAR OCH ÅTAGANDEN.....	5
1.7	FÖRARBETE	5
2	ÖVERGRIPANDE OM FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	5
2.1	GRUNDPRINCIP	5
2.2	SPECIFIKT KOSTNADSANSVAR FÖR REGION STOCKHOLM	6
2.3	FÖRSKRIVNING OCH HJÄLPMEDEL SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED VÅRDINSATS	6
2.4	TILLBEHÖR	7
2.5	NIVÅ FÖR BESKRIVNING AV KOSTNADSANSVAR.....	7
3	HJÄLPMEDEL I BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE OCH DAGLIG VERKSAMHET ENLIGT LSS	7
3.1	MÅLGRUPP	7
3.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR	7
3.3	SPECIFICERAD FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	7
4	HJÄLPMEDEL INOM SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE ENLIGT SOL (SÄBO)	7
4.1	MÅLGRUPP	7
4.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR	8
4.3	SPECIFICERAD FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	8
5	BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE ENLIGT SOL	8
5.1	MÅLGRUPP	8
5.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR	8
6	HJÄLPMEDELSSAMVERKAN I STOCKHOLMS LÄN - SAMVERKANSGRUPP	8
6.1	BAKGRUND OCH SYFTE	8
6.2	REPRESENTATION OCH ARBETSFORMER.....	9
6.3	UPPGIFTER OCH MANDAT.....	9
6.4	GEMENSAM LEDNINGSGRUPP REGION STOCKHOLM OCH LÄNETS KOMMUNER	10
7	GILTIGHETSTID	10
8	BILAGOR	10

1 Bakgrund

1.1 Omfattning

Denna överenskommelse avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som används i vården och som ingår i omvårdnadsuppdraget för personer som bor i nedan angivna särskilda boendeformer eller deltar i dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen (SOL) eller daglig verksamhet enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Överenskommelsen avser vuxna individer/brukare/patienter.

Överenskommelsen omfattar:

- Särskilt boende för äldre enligt Socialtjänstlagen (Sol) 5 kap 5 § andra stycket. Särskilt boende utgörs av bostäder eller platser för heldygnsvistelse vilka tillsammans med insatser i form av vård och omsorg tillhandahålls för personer med behov av särskilt stöd
- Dagverksamhet, SOL, som innebär bistånd i form av sysselsättning, gemenskap, behandling eller rehabilitering utanför den egna bostaden.
- Bostad med särskild service (gruppboende och serviceboende) enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS § 9.9 och § 9.8 för personer över 18 år.
- Daglig verksamhet enligt LSS § 9.10
- Bostad med särskild service (gruppboende och serviceboende) enligt Sol, 5 kap 7 § tredje stycket exempelvis med inriktning socialpsykiatri.

Kommunen har ansvar för hälso-och sjukvård upp till sjuksköterskenivå för ovan beskrivna boendeformer och vid vistelse i dagverksamhet SOL och daglig verksamhet LSS.

Överenskommelsen omfattar följande delområden:

- *Hjälpmedel* (Bilaga 1)
- *Förbrukningshjälpmedel* (Bilaga 2)
- *Produkter som används i vård och omvårdnad* (Bilaga 3)
- *Hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel* för personer som bor i bostad med särskild service enligt Sol¹ (se kapitel 5). Delområdet omfattar dock ej särskilt boende för äldre enligt Sol.

Överenskommelsen omfattar även former för samverkan mellan parterna som syftar att fortlöpande följa utvecklingen inom området utifrån parternas behov och ta initiativ till förändringar av ansvarsfördelningen samt göra rutinbeskrivningar, riktlinjer och guidelines när det är påkallat.

1.2 Tidigare överenskommelser som upphör att gälla

Denna överenskommelse ersätter följande tidigare gällande överenskommelser rörande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel:

- *Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre* (maj 2015)² avseende följande delar:

¹ Området har inte ingått i den översyn som ligger till grund för denna överenskommelse. Fördelningen av kostnadsansvar för hjälpmedel i bostad med särskild service enligt Sol fördelas på samma sätt som enligt den tidigare gällande LSS-överenskommelsen från 1997. Detta återges i detta dokument (se kapitel 5)

² Denna nya överenskommelse omfattar inte följande delar av "Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre":

- Samverkan mellan läkarorganisation/läkare och kommunfinansierad hälso- och sjukvårds-organisation/personal i särskilt boende för äldre
- Samverkan för individuell nutritionsbehandling i särskilt boende för äldre
- God läkemedelsanvändning för äldre – gemensam målbild

- Kostnadsfördelning för medicintekniska produkter i särskilt boende för äldre
- Kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län
- *Kostnadsansvar för hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS, från och med 2015-10-01 (2015-05-20)*
- *Förtydligande av kostnadsansvar avseende överenskommelse om tekniska hjälpmedel (2004-08-20)*
- *Ansvarsfördelning för hjälpmedel i särskilda boendeformer (1997-02-25)*

1.3 Relationer till andra överenskommelser

Överenskommelsen baseras på följande överenskommelser som träffats mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län:

- Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre (maj 2015) (SÄBO). Överenskommelsen grundas på Socialtjänstlagen (2001:453)
- Boenden med särskild service och daglig verksamhet - Ansvarsfördelning mellan Stockholms läns kommuner och landstinget gällande vårdansvar för personer i boende med särskilt stöd och i daglig verksamhet enligt LSS (2015-10-01). Överenskommelsen grundas på Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning. Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län (2012)

1.4 Definitioner

Med *hjälpmedel* avses här individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning.

Förbrukningshjälpmedel är hjälpmedel som fortlöpande förbrukas.

De hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel som omfattas av denna överenskommelse regleras av lagen om medicintekniska produkter SFS 1993:584. I denna överenskommelse definieras respektive grupp av hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel enligt bilaga 1 och 2.

I detta dokument avser *läkemedelsnära produkter*, produkter som ingår i läkemedelsförmånen³.

Specialanpassning – En specialanpassning är när ett hjälpmedel och/eller tillbehör kombineras på annat sätt än vad tillverkaren avsett, när konstruktionsmässiga ingrepp görs, när ett tillägg görs på en färdig produkt, om en ny produkt konstrueras och tillverkas eller när produkten används på ett nytt sätt eller inom ett nytt användningsområde. Specialanpassning innebär att hjälpmedlet ska märkas "Specialanpassad produkt" och inte ska bära CE-märket enligt Läkemedelsverkets författningssamling, LVFS 2003:11 om Medicintekniska produkter. Den som specialanpassat produkten tar då på sig produktansvaret.

1.5 Övergripande syfte och mål med överenskommelsen

Syftet är att tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman, Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, när det gäller hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som används i vården och som ingår i omvårdnadsuppdraget. Det gäller särskilt boende för äldre (SÄBO), dagverksamhet SOL samt bostad med särskild service och daglig

³ Lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

verksamhet enligt LSS. För hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel gäller det även för bostad med särskild service enligt SoL.

Genom att samla reglerna om ansvarsfördelning till en överenskommelse uppnås ett förenklad handhavande för berörda aktörer. Förändringar av regelverket förenklas.

Målet är att skapa förutsättningar för en trygg och säker användning av aktuella produkter, där fokus ligger på nyttan för individ/brukare/patient genom att det är tydligt vem som bär kostnadsansvar.

1.6 Parter, ansvar och åtaganden

Parter i denna överenskommelse är Region Stockholm genom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) och kommuner i Stockholms län. Om Region Stockholm eller kommun tecknar avtal med någon annan och överlåter uppgifter de har ansvar för, ska denna överenskommelse tillämpas.

Respektive part – kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm – ansvarar för att följa denna överenskommelse.

1.7 Förarbete

Region Stockholm, HSF inledde vintern 2018 en översyn av gällande överenskommelser om kostnadsfördelning för hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel. Detta skedde i anslutning till den senare avbrutna utredningen om Hemsjukvård 2020. I arbetet noterades att det fanns omotiverade skillnader i ansvarsfördelningen för olika hjälpmedel mellan boendeformer enligt SoL och LSS. Det uppmärksammades också att ansvarsfördelningen för vissa hjälpmedel inte var fullt ändamålsenliga. Ett samarbete mellan HSF och Storsthlm påbörjades och ett ärende bereddes till Ledningsgrupp för samverkan inom vård och omsorg (VIS). Mot den bakgrund beslutade VIS den 12 mars 2018 i anslutning till frågan om ”*Gemensam uppföljning av sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre*” om att ett ärende om hantering av dessa produkter, hjälpmedel och förbrukningsartiklar ska tas fram. Uppdraget från VIS resulterade i en förstudie⁴ som utarbetades av en enig referensgrupp bestående av representanter från Storsthlm samt sakkunniga från kommunerna och Region Stockholm. Med utgångspunkt från denna förstudie beslutade VIS den 5 december 2018 att uppdra till Storsthlm och Region Stockholm/HSF att utarbeta förslag till ny överenskommelse för hjälpmedel och förbrukningsartiklar inom särskilt boende för äldre, SÄBO, och boende med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Enligt beslutet bör det i denna nya överenskommelse framgå hur en framtida smidigare lösning för justering av ansvaret kan ske liksom hur samverkan mellan kommunerna och Region Stockholm i gemensamma hjälpmedelsfrågor kan organiseras.

2 Övergripande om fördelning av kostnadsansvar

2.1 Grundprincip

Ansvaret för kostnader för hjälpmedel grundas på de överenskommelser som slutits mellan kommunerna och dåvarande landstinget rörande särskilda boendeformer enligt SoL och LSS. Dessa bottnar i ÄDEL-reformen och 1994-års Handikappreform. Senast skedde en reglering av dessa överenskommelser 2015. Efter dessa reformer har Region Stockholm och kommunerna ett delat ansvar för hjälpmedel.

⁴ Fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län – Förstudie, 2018-11-30

Grundprincipen i gällande överenskommelser är att respektive part även ska ansvara för de hjälpmedel som är förenade med den vård som kommunen eller Region Stockholm ansvarar för. Vidare ska verksamheterna svara för den grundutrustning som erfordras för den grupp av individer som bor eller vistas på boendena. De ska också ha ansvar för de hjälpmedel som individ/brukare/patient använder i samverkan med personal.

Från denna grundprincip har gjorts vissa undantag. Exempelvis ansvarar Region Stockholm för kostnader för förskrivna hjälpmedel till barn och unga under 18 år. Region Stockholm ansvarar även för kostnader för de hjälpmedel som förskrivs av de specialister som endast har uppdrag i landsting/regioner (se vidare avsnitt 2.2).

Kommunernas ansvar omfattar hjälpmedel i daglig verksamhet samt dagverksamhet enligt SOL, med undantag för vad som framgår av punkt 2.2.

2.2 Specifikt kostnadsansvar för Region Stockholm

Region Stockholm har enligt träffade överenskommelser, utöver förteckningarna av hjälpmedel (bilaga 1 – 3 och kapitel 5 i detta dokument), kostnadsansvar för:

- Hjälpmedel till barn och unga under 18 år.
- Personligt förskrivna hjälpmedel inom områdena hörsel- och synhjälpmedel, ortopedtekniska samt kosmetiska hjälpmedel för alla åldrar.
- Testmaterial vid diabetes.
- Hjälpmedel som är specialanpassade för den enskilda individen/brukaren/patienten.

Region Stockholm ansvarar vidare för kostnad för produkter som ingår i läkemedelsförmånen och som förskrivs med hjälpmedelskort via apotek.

2.3 Förskrivning och hjälpmedel som används i samband med vårdinsats

Vid hantering av hjälpmedelsansvaret görs skillnad mellan förskrivning och hjälpmedel som används i samband med vårdinsats.

2.3.1 Förskrivning

När ett hjälpmedel förskrivs innebär det att hjälpmedlet ska användas av en namngiven individ/brukare/patient, ensam eller med hjälp av någon annan, exempelvis närstående. *Förtroendeförskrivning* avser förskrivning som sker hos den ena parten medan kostnadsansvaret ligger hos den andra parten. Exempel på områden där det förekommer förtroendeförskrivning i Stockholms län är allroundrullstolar på särskilda boende för äldre där kommunens personal oftast förskriver rullstolen, men Region Stockholm bekostar den. Det är alltid den kostnadsansvariga huvudmannens regelverk som gäller vid förskrivning och förtroendeförskrivning.

Förtroendeförskrivning kan endast ske inom området hjälpmedel (Bilaga 1), men inte för förbrukningshjälpmedel (Bilaga 2) utöver teststickor, lancetter och pennkanyler för personer som vårdas för diabetes.

2.3.2 Medicintekniska produkter som används i samband med vårdinsats

Vårdgivaren ansvarar för att tillhandahålla och bekosta de material som används i behandlingen av individen/brukaren/patienten. Det gäller såväl inom kommunalt som landstingskommunalt finansierad vård.

Dock förekommer undantag, vilka bekostas av Region Stockholm. Dessa undantag framgår av bilaga 2 och 3.

2.4 Tillbehör

Tillbehör till hjälpmedel, till exempel dynor till rullstolar och lyftselar till lyftar, bekostas av den huvudman som har ansvaret för huvudhjälpmedlet.

2.5 Nivå för beskrivning av kostnadsansvar

I överenskommelsen är kostnadsansvaret för hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel specificerat per huvudman på ISO-kodsnivå eller i vissa fall på mer detaljerad nivå (bilaga 1 och bilaga 2). I bilaga 3 är ansvaret specificerat enligt typ av behandling/produkt.

3 Hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS

3.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som enligt beslut om insats bor i bostad med särskild service enligt LSS, vistas i korttidsboende enligt LSS eller har beslut om daglig verksamhet LSS. Överenskommelsen gäller oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi, en upphandlad entreprenör enligt LOU, en godkänd utförare enligt LOV eller enstaka platser som en kommun köper av en privat eller kommunal vårdgivare inom eller utom kommunen.

3.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvaret fördelas huvudsakligen efter respektive huvudmans hälso- och sjukvårdsansvar. Förskrivning sker främst av den huvudman som har kostnadsansvar, men kan för hjälpmedel (Bilaga 1) utföras av den som inte har kostnadsansvar, så kallad förtroendeförskrivning.

Kommunerna har ansvar för att det i daglig verksamhet finns den utrustning och de hjälpmedel som krävs för att individer/brukare/patienter ska kunna vistas och delta i verksamheten.

3.3 Specificerad fördelning av kostnadsansvar

Specificerad fördelning av kostnadsansvar för förskrivna hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS framgår av bilaga 1 och bilaga 2. Produkter som används i vården och som ingår i omvårdnadsuppdraget framgår av bilaga 3.

4 Hjälpmedel inom särskilt boende för äldre enligt SoL (SÄBO) och dagverksamhet enligt SOL

4.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som efter biståndsbeslut bor eller vistas i särskilt boende (SÄBO), eller vistas i dagverksamhet enligt SoL enligt beskrivning i 1.1 första och andra punkten. Det gäller verksamhet för vilken kommunen har kostnadsansvar och som drivs i kommunal regi, en upphandlad entreprenör enligt LOU, en godkänd utförare enligt LOV eller enstaka platser som en kommun köper av en privat eller kommunal vårdgivare inom eller utom kommunen.

4.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvaret fördelas huvudsakligen efter respektive huvudmans hälso- och sjukvårdsansvar. Föreskrivning sker främst av den huvudman som har kostnadsansvar, men kan för hjälpmedel (Bilaga 1) utföras av den som inte har kostnadsansvar, så kallad förtroendeföreskrivning.

Kommunerna har ansvar för att det i dagverksamhet finns den utrustning och de hjälpmedel som krävs för att individer/brukare/patienter ska kunna vistas och delta i verksamheten.

4.3 Specificerad fördelning av kostnadsansvar

Specificerad fördelning av kostnadsansvar i särskilt boende för äldre framgår för hjälpmedel av bilaga 1 och för förbrukningshjälpmedel av bilaga 2. Produkter som används i vården och som ingår i omvårdnadsuppdraget framgår av bilaga 3.

5 Bostad med särskild service enligt SoL

5.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som enligt biståndsbeslut bor i bostad med särskild service (gruppboende och serviceboende) enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket exempelvis med inriktning socialpsykiatri. Det gäller verksamhet för vilken kommunen har kostnadsansvar och som drivs i kommunal regi, en upphandlad entreprenör enligt LOU, en godkänd utförare enligt LOV eller enstaka platser som en kommun köper av en privat eller kommunal vårdgivare inom eller utom kommunen.

5.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvar för hjälpmedel är huvudsakligen ett ansvar för Region Stockholm med undantag av alla typer av lyftar, t ex sänglyft, personlyft, lyft som monteras på badkar eller toalett, duschvagn/duschsäng samt vårdaraggregat till rullstol, som bekostas av kommunen. Kommunen ansvarar för grundutrustning till individer/brukare/patienter med särskild service enligt SoL.

6 Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län - samverkansorganisation

6.1 Bakgrund och syfte

Vården och användningen av hjälpmedel är i ständig förändring genom nya behandlingsmetoder och ny teknologi. I förarbetet till denna överenskommelse har framgått att det är önskvärt med arbetsformer som förenklar översyn och justering av de konkreta listorna över fördelning av kostnadsansvar jämfört med nuvarande modell, där hjälpmedelslistorna är en integrerad del av de överenskommelser som berör här aktuella målgrupper. Risker finns annars att ansvarsfördelningen över tid riskerar att bli oändamålsenlig.

Det har även framkommit att det finns områden där det gemensamt behöver tas fram rutiner och processbeskrivningar för en säkrare handläggning av hjälpmedel.

Parterna har därför enats om att bilda en samverkansorganisation för hjälpmedel mellan kommunerna och Region Stockholm – Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län.

Syftet med en sådan samverkansorganisation är att fortlöpande följa utvecklingen inom området liksom parternas behov och ta initiativ till förändringar av kostnadsfördelningen när det är av behovet påkallat. Syftet är även att utveckla kunskaps- och beslutsstöd såsom rutiner och processbeskrivningar i sådana frågor som rör bägge parterna.

6.2 Representation och arbetsformer

Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län består av företrädare för kommunerna vilka representerar olika kommuner och kompetensområden i länet, Storsthlm, samt företrädare för Region Stockholm genom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF).

Kommunernas företrädare utses av socialchefsnätverket. Region Stockholms företrädare utses av berörd avdelningschef på HSF.

Organisationen har fyra ledamöter från varden parten, om inte annat överenskoms mellan parterna. Övriga personer kan adjungeras vid behov.

Organisationen har en ordförande och en vice ordförande från Region Stockholm/HSF respektive kommunerna som bildar presidium för att förbereda dagordning och vidta förberedande åtgärder inför samverkansorganisationens möten. Ordförandeskapet skiftar årligen mellan parterna Region Stockholm/HSF och kommunerna. Storsthlm bereder och samordnar frågorna som stöd till kommunerna.

Samverkansorganisationens beslut ska ske i konsensus.

Samverkansorganisation genomför minst ett årligt möte.

Undertecknande av denna överenskommelse innebär fullmakt för företrädarna i samverkansorganisationen att besluta om justeringar av kostnadsansvaret för hjälpmedel med hänsyn till de uppgifter och begränsningar som anges nedan.

6.3 Uppgifter och mandat

Samverkansorganisationen ska

- Årligen följa upp överenskommelsen och löpande följa att fördelningen av kostnadsansvar för hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel är tydlig och relevant.
- Besluta om ändring av kostnadsansvar om förändringarna kan bedömas vara kostnadsneutrala. Ändringarna ska vara till ömsesidig nytta för parterna och/eller individerna/brukarna/patienterna och kan grundas på förändringar i vårdmetoder eller förändringar i andra överenskommelser om ansvarsfördelningen mellan parterna eller teknisk utveckling som påverkar produktutbudet. Ändringarna ska vila på individ-/brukar-/patientsäker grund.
- Vid beslut om ändringar ska motiveringar, ekonomiska beräkningar och konsekvensanalyser dokumenteras. Beräkningar av ekonomiska effekter av förändrat kostnadsansvar bör baseras på parternas faktiska kostnader under föregående verksamhetsår. Beräkning av kommunernas kostnader kan baseras på uppgifter från utsedda referenskommuner.
- I de fall kostnadsansvaret för helt nya förskrivningsbara produktgrupper aktualiseras ska frågor om kostnadsansvaret för dessa lyftas till huvudmännen för beslut. Samverkansorganisationen ska bereda sådana ärenden och se till att förteckningarna (bilaga 1 – 3) över kostnadsansvar uppdateras i enlighet med huvudmännens beslut.
- Samverkansorganisationen kan inte ta beslut som innebär större principiella ändringar i fördelning av kostnadsansvar mellan parterna. Förändringarna ska inte avvika från de övergripande principer som angivits i denna överenskommelse och ska inte heller avvika från den allmänna ansvarsfördelningen för vård- och omsorgstjänster som gäller mellan parterna.
- Beslut om ändringar i listor över ansvarsfördelning kan träda i kraft tidigast tre månader efter samverkansgruppens beslut.

- Sprida information till berörda målgrupper om beslutade justeringar i ansvarsfördelningen och publicera reviderade bilagor så att de är tillgängliga för berörda individ-/brukar-/patient- och personalgrupper.
- Uppdatera listor över ansvarsfördelningen i händelse att någon huvudman stryker eller lägger till förskrivningsbara produkter eller produkter som används vid vård och omvårdnad som listats i bilaga 1 eller 2.
- Ta initiativ till framtagande av besluts- och kunskapsstöd/rutiner eller guidelines som ömsesidigt medverkar till en säker och effektiv förskrivning och hantering av hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel.

Samtliga kommuner och Region Stockholm har initiativrätt att lämna förslag till ändringar i listor gällande kostnadsfördelning eller frågor som bidrar till utveckling av hantering och förskrivning av hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som används vid vård och omvårdnad. Samverkansorganisationen ska ta ställning till inkommande förslag och initiativ vid sitt nästkommande möte.

6.4 Gemensam ledningsgrupp Region Stockholm och länets kommuner

Ledningsgrupp för samverkan inom vård och omsorg (VIS), eller motsvarande samverkansorgan mellan parterna, kan fatta beslut om ytterligare uppgifter till samverkansorganisation och vidare hantering av specifika ärenden.

7 Giltighetstid

Överenskommelsen börjar gälla tre månader från parternas undertecknande och gäller till dess överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas. Överenskommelsens uppsägningstid är tolv månader och upphör då att gälla för samtliga parter. Omförhandling av överenskommelsen skall ske om någon part så begär. Initiativ om omförhandling ska beredas vid samverkansorganisationens årliga möte.

Omförhandlat avtal börjar gälla tidigast tre månader efter det omförhandlade avtalet godkänts av parterna.

8 Bilagor

Nedanstående bilagor kan komma att uppdateras inom ramen för ovan beskriven samverkansorganisation, utan att denna överenskommelse behöver ändras.

Bilaga 1: Hjälpmedel

Bilaga 2: Förbrukningshjälpmedel

Bilaga 3: Produkter som används i vård och omvårdnad